

KÜRESEL EKONOMİDEKİ PARADİGMA DEĞİŞİKLİĞİNDE TÜRKİYE VE ANKARA'NIN

Türkiye üretim için yeni

Ankara Ticaret Odası (ATO), Ankara Sanayi Odası (ASO) ve Ankara Ticaret Borsası (ATB) ile EKONOMİ'nin düzenlediği Ankara Ekonomi Zirvesinde, küreselleşmeyle oluşan üretim değer zincirindeki paradigma değişikliği ve Türkiye ile Ankara'nın bu değişim içinde nasıl bir yol izlemesi gerektiği tartışıldı. Panelistler, tarım ve sanayide yeni bir vizyonun oluşturulmasını ön plana çıkardı. Ticarettte ise istihdamın korunması ve adil ticaret vurgusu yapıldı.

SANAYİ OTURUMU

Paydaşlarla masa baştan doğru kurulmalı, yeni teknolojik ortama uyum sağlanmalı

EKONOMİ Yönetim Kurulu Başkanı Hakan GÜLDAĞ'ın moderatörlüğünü yürüttüğü Sanayi Oturumunda, geçmişte hızla daha az gelişmiş ülkelere üretimi kaydırılan tekstil-hazır giyim örneğini vererek, ABD'nin özellikle California bölgesinin, yakın zamanda dünyanın en fazla tekstil-hazır giyim makine yatırımı yapan ülke haline geldiğine işaret ederek, bu değişim döneminin nasıl yönetilmesi gerektiği sorusunu gündeme taşıdı.

ASO GENEL SEKRETERİ MEHMET CANSIZ:

"Türkiye çok önemli kazanımlar sağladı ama bu noktada devreyi kapatmak gerekiyor"

► Son 25 yılda bazı ülkeler makas değiştirdi ve gelişmiş ülke konularına geldiler. Bunların başında da Kore geliyor. Türkiye olarak son 25 yılda çok önemli kazanımlar sağladığımızı görüyoruz ama artık geleceğimiz noktada devreyi kapatmak gerekiyor. Bundan sonra yapacağımız şey Türkiye'de derinlik açılımı kapatmak. Bir derinlik açığı var. Derinlik açılımı kapatılabilmek için niteliği, liyakati artırmamız gerekiyor ülke olarak. Ekosistemi doğru kurgulayarak yapacağız. Yani hiçbir başarı tesadüfi değil. Temel yaklaşımımız; bugünün bir sorunu varsa bu geçmişteki çözümümüzden kaynaklanır. Bu anlamda masayı doğru kurmak, o masada da sanayicinin taleplerini, ekosistemin taleplerini doğru aktarmak artık bizim önümüze koyduğumuz temel hedeflerden bir tanesi diye düşünüyoruz.

"HER ŞEYİ DESTEKLESENİZ HİÇBİR ŞEY DESTEKLEMEZSİNİZ"

Ölçek önemli. Ankara'daki toplam kârın yüzde 75'ini 100 firma yapıyor. Yani bu artık bizim o KOBİ ölçeğinden çıkabilecek bir büyüme perspektifine geçmemiz gerektiğini gösteriyor. Türkiye'nin sa-

vunma sanayindeki başarısı sadece bir mühendislik başarısı değil, mühendisliği bir sonraki aşamaya götürüp sürdürülebilir hale getiren bir ekosistem kurmasıdır. Devreyi kapatmak bağlamında buradaki yeteneğin, buradaki öğrenilmiş sistemin mesela Ankara için sağlık teknolojilerine aktarılması gerekir. Burada masa çok aktörlü ama Sağlık Bakanlığı'nın içinde bir daire başkanlığı çerçevesinde yürütülüyor. Bunu daha üst seviyeye yani savunma sanayi başkanlığı gibi bir başkanlık inşa ederek masanın baştan doğru kurulması gerekiyor.

Sanayi Bakanı olsam ne yaparsınız diye sordunuz: 1-Odakları. Her şeyi destekleyerek hiçbir şeyi destekleyemezsiniz. Talebi desteklemek değil, çıktını desteklemek üzerinden bir yaklaşım gerekiyor. Bizim KOBİ ölçeğindeki verimliliğimizin kesinlikle birleşmesi, bir küme etrafında yoğunlaşması, bir birleşme stratejisinin KOBİ'ler tarafından benimsenmesi gerekiyor. Diğer üniversite reformu. Üniversitelerin nitelik değiştirmesi, örneğin bir hocanın (akademik) yükselmesi için OS-TİM ile birlikte bir projeyi tamamlaması gerekiyor.

ANKARA KALKINMA AJANSI GENEL SEKRETERİ DUHAN KALKAN:

"Yaşam kalitesi yüksek Ankara'ya nasıl yatırımcı çekilebilir?"

► "Uzun zamandır çalıştığımız konu Ankara'nın kent kimliğinin inşası. Çok farklı alanlarda Ankara'nın çok güçlü kasları var. Ankara'yı bir bürokrasi şehri olarak nitelendirdiğimizde, Ankara'nın içinde çok güçlü olan diğer kaslarını geri plana atmış sayılırız. Ticaretten turizme, kültürden sanayiye, eğitime çok farklı alanlarda aslında ekonomiyi hizmet eden ve Ankara'nın ekonomisini aslında çağa atlatılabileceğimiz konulardan bahsediyoruz. Oxford'un hazırladığı Dünya Başkentleri listesi var. Ankara, 169 şehir arasında 59. Sırada. Türkiye'yi ilk 10 ekonomisi arası-

na sokmak istiyoruz ama ülkenin başkenti 59. sırada. Yani aslında yapılacak çok şey var.

2024-2028 bölge planımız bizim yol haritamız. Yaşam kalitesi yüksek, dünya ile rekabet eden düşünce ve yeniliğin başkenti. Ankara'ya nasıl yatırımcı çekebiliriz? Bunu sadece yurt dışından yabancı yatırımcı anlamında değil, aynı zamanda farklı şehirlerden Ankara'ya nasıl yatırımcı çekebiliriz... İstanbul'da bir deprem söylentileri var, Ankara ülkenin tam ortasında, kuzeyden güneye, doğudan batıya önemli bir aslında lojistik aksı üzerinde Ankara. Orta Koridor ve Güney Koridorun kesişme noktası. Lojistik üssünün geliştirilmesiyle alakalı çok güzel bir çalışma yaptık ATO ile birlikte. Sayıt Başkanımız bahsetti, "serbest bölge" meselesi... Bunlar bizim fizibilite olarak yapıp -ki benim çok önemsedim bir şey bu- lobi gücü oluşturmak, şehrin gündemine taşımak.

Ankara'da kırsal yatırımlar, otel yatırımlarıyla alakalı bir başlık da var, Ankara'da sağlık/medikal teknolojilerle alakalı bir başlık da var. Güçlü olduğumuz dört konu başlığı: 1. Savunma sanayisi, 2. İnşaat ve iş makineleri, 3. Bilişim sektörü ve 4. İlaç alanı. Bu dört alanda Ankara'yı ciddi anlamda güçlendirmeyi planlıyoruz. Sanayi alanında da inşallah biraz önce algıyı kırıp biraz önce bahsettiğim algıyı kırıp Ankara'yı tam anlamıyla sanayiyle anılan bir şehre dönüştürmeye çalışıyoruz.

ODTÜ ÖĞRETİM ÜYESİ EROL TAYMAZ:

"Sanayi güçlü ama metal işlemede yoğunlaşmış, ama gelecek o yönde değil"

► Ankara'daki sanayinin geleceğine bakarken Türkiye'deki sanayinin geleceği ya da Türkiye ekonomisinin geleceği ne olacak ona bakmak lazım. Çünkü bu gelecek kendiliğinden olan bir şey değil, bunu

şekillendirebiliyorsunuz. Bence mevcut durumu değiştirebilecek üç önemli faktör var: Bir tanesi teknoloji, işte yapay zeka bunun klasik örneği. İkincisi, her şeyde her yerde Çin var Çin'i unutup bir şey yapamazsınız. Üçüncüsü Türkiye açısından da Avrupa Birliği önemli. Çünkü Türkiye'nin en önemli ticaret ortaklarından bir tanesi.

Dünya değişti ama hala ihracat içindeki en önemli kalem makine ve ulaşım araçları. En büyük döviz kazandırıcı sektör ise hala tekstil sektörü. Peki günümüzde konuştuğumuz teknolojiler neler? Elektronik, yapay zeka vb. Bu sektörlerdeki payımız çok düşük, yüzde 5'ler düzeyinde.

Şimdi bunu temel almamız lazım. Sanayimiz güçlü ama daha çok metal işleyen sanayiler ama gelecek o yönde değil. Gelecek nerede? Daha çok yazılım temelli teknolojiler gelişiyor, yapay zeka gelişiyor, robot gelişiyor onunla birlikte. Zaten robotların gelişmesini sağlayan da yapay zeka olacak gibi görünüyor.

Bizim açımızdan önemli, AB Sanayiye Hızlandırıcı Yasasını çıkardı. Artık AB arz yönlü politikalar izliyordu, yeni teknolojilerle talep yönlü politika uygulamaya başladı. Bizim de uygulamamız lazım.

Türkiye açısından bakarsak ne yapabilir. Yeni teknolojilere bakılmalı. Nature her yıl dünyanın en önemli araştırma merkezlerini sıralıyor, 10 merkezin 1'i ABD'de, 9'u Çin'de. Çin sadece böyle emek yoğun alanlarda değil, bilimsel alanda da güçlü ve gücünü sürdürecektir.

Küresel düzeydeki zincirler kopuyor. Türkiye nerede yer alacağını saptamamız lazım. AB ile mi devam edeceğiz yoksa farklı bir şeyler olabilir mi ki bence zor. Yeni teknolojilerde de bir üretici konumunda olamazsak mevcut konumumuz da koruyamayabiliriz.

Yeni teknolojilerde ölçek gerekiyor, bunun için de belki bizim gibi orta düzeydeki ülkelerle iş birliği yaparak ancak mevcudu koruyabiliriz. Son olarak, "açık kaynak kod" yazılımları var, büyük ölçek sağlıyor. Türkiye'nin de bu yolda çok büyük efor harcaması gerekiyor.

İLERİ EKONOMİ'NİN ANKARA ZİRVESİNDE TARTIŞILDI

bir vizyon oluşturmali

Kırsal kalkındırılmalı, vergi reformu gerekli

EKNOMİ Gazetesi Genel Koordinatörü Vahap Munyar, moderatörlüğünü yürüttüğü panelin açılışında, sayısal dönüşüm ile akıllı yazılımlar ile ticaretin ekonomi içindeki ağırlığına vurgu yaptı. Panelde istihdamın korunması ve yetkinliğin artırılması ön plana çıktı.

ATO MALİ DANIŞMANI NAZMI KARYAĞDI:

"Vergide tek oranlı sisteme geçilmeli"

► "Türkiye'nin vergi reformuna ihtiyacı var. Ayrıca, Türkiye'nin istihdam üzerindeki yüklerinin fazla olması bir sorun. OECD üyesi ülkelerde istihdam üzerindeki toplam yük SGK ve gelir vergisi olmak üzere yüzde 34, Türkiye'de yüzde 39. İstihdamı arttırmayı düşünüyorsak bunu aşağı çekmekten başka bir çare yok. Türkiye'deki istihdamın çoğunluğu hizmet sektöründe sağlanıyor.

Gelir vergisi düz oranlı sisteme geçilmelidir. Türkiye'de gerçekte bir artan oranlılık yoktur, çok kazanan çok, az kazananan vergi al. Çok kazananan çok vergi alınmıyor. Ekonomi Gazetesi'nde bir haber yapmıştık: 1 milyon lira kazanan kişi ne kadar vergi ver? Sıfır TL 250 bin ödeyen de var. Böyle bir vergi sistemi olabilir mi? İstisnalar var diyeceksiniz. O nedenle yüzde 20 düz oranlı vergiye geçmemiz lazım. Kurumlar Vergisinde de yüzde 20 düz oran mantıklı olur. Şu soruyu sormak önemli: Kim ne kadar kar dağıtıyor? Halka açık olanlar dışında diğerlerinde bir mütte sonra biz mali müşavirlere soruluyor, ne yapmamız lazım, gayrimenkul mü alsak, gayrimenkulü şirkete mi satsak diye çünkü orada kar var ama öyle bir kar yok aslında. O kar çoktan gitti.

Vergi Usul Kanunu kağıt üzerindeki düzeni (sayısal olmayan) düzenliyor. Dolayısıyla yeniden yazılmalı. Algoritmaların, sorgulamanın arttığı yerde mükellef haklarının korunacağı Kurul'un açılması lazım. Artık, hala takdir komisyonu gibi

bir ilkeliliğin olmaması lazım.

**CUMHURBAŞKANLIĞI EĞİTİM-ÖĞRETİM
POLİTİKALARI KURULU ÜYESİ VE ÖZDER
YÖNETİM KURULU ÜYESİ AHMET AKÇA:**

"Ankara ihracatında teknoloji payının yüzde 20 olması tesadüf değil"

► Şehirler sadece nüfuslarıyla, ekonomisiyle değil ruhlarıyla büyüdü ve medeniyetleriyle yükseldiler. Medeniyet ise kültürel, eğitimle, üretimle ve insanla inşa edilir. Ankara tam da böyle bir şehirdir aslında. Cumhuriyetimizin başkentidir ama aynı zamanda Anadolu'nun kadim birikiminin modern dünyayla buluştuğu merkezdir. Ankara'nın en büyük avantajı da bu. Ankara bilgi üreten, insan yetiştiren ve bu ve bu bilgiyi ekonomik değerlere dönüştüren bir şehir olmuştur. Bugün Türkiye'nin en yüksek beşeri kalkınma endeksinde sahip ili olması tesadüf değildir. Bu başarı eğitimde, sağlıkta ve yaşam kalitesinde oluşturduğu güçlü altyapının sonucudur. Yaklaşık 6 milyon nüfusa sahip Ankara, ülke nüfusunun yalnızca yüzde 6.8'ini oluşturmalarına rağmen Türkiye ekonomisinin yüzde 10.5'ini üretmektedir.

Ankara'nın ihracatında yüksek teknolojinin, teknoloji ürünlerinin payının yüzde 20 seviyesine ulaşması tesadüf değildir. Türkiye ortalamasının yaklaşık 7 katı olan bu oran Ankara'nın bilgi ekonomisine geçişte önemli bir mesafe aldığını göstermektedir.

Ankara'nın sahip olduğu insan kaynağı üniversiteleri, sanayi, ticareti, kültürel mirası, tarımsal potansiyeli ve güçlü kurumlarıyla önünde çok büyük bir gelecek vardır. Bizlere düşen görev ise bu unsurları birbirinden bağımsız alanlar

olarak değil, aynı medeniyet tasavvurunun parçaları olarak görmektir. Çünkü eğitim ekonomiyi besler, ekonomi kültürlü güçlendirir, kültür toplumu bir arada tutar, toplum medeniyeti inşa eder, medeni Niyet ise güçlü devletlerin en sağlam temelidir.

"MESLEKİ EĞİTİMDE ANKARA MODELİ"

Bu aşamada bizim Ankara Ticaret Odası olarak son 4 yılda yapmış olduğumuz en önemli çalışma mesleki eğitimde Ankara modeli olarak ortaya koymuş olduğumuz büyük bir çalışmadır. Bu çalışmayla bizler sadece ATO ve meslek liseleri değil bunun Millî Eğitim Bakanlığının uhdesinde Hacettepe Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Ostim Üniversitesi, İşkur gibi temel paydaşları da bu işe dahil ederek bir çalışmayı yürütüyorduk. Çocuklarımız daha öğrencilik yıllarından teorik olarak öğrendikleri bilgileri yeteneğe ve üretime dönüştürürken aynı zamanda bunun ahlaki alt yapısını da almaları, bir ticarete güvenin, kalitenin, söz vermenin ve yaptığın için hiç kimse kontrol etmese bile en nitelikli bir iş olması gerektiği inancının ve kazancının paylaşımının ve toplumsal fayda üretmenin temel uhdelerinde içeren bir çalışmayı Sayın Başkanımızın da önderliğinde ve Yönetim kurulumuzun vermiş olduğu büyük destekle yürütüyoruz. İşte bu çalışmanın Ankara'ya da büyük bir katkı sağlayacağına inanıyoruz.

**TOBB TARIM MECLİSİ
BAŞKANI ÜLKÜ KARAKUŞ:**

"Bir insan niye metropole geçmez?"

► Tarımdan Sanayiye ve sanayiden hizmetler sektörüne geçiş bütün gelişmiş ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de olmuş. Tarımda yüzde 55 nüfusun kalması zaten beklenemez ama 90'lı yıllarda tarımdan hizmetler sektörüne doğrudan atlamışız.

Yani tarım-sanayi entegrasyonundaki bir kopukluk. Nereye getirmiş bizi? İşsizliğin fazla olduğu, meslek liselerinin atıl hale geldiği, insanların bir an önce iş kovalamak için büyük metropollere göçme zorunluluğu sonucuyla. Nüfusun üçte biri kırsalda bu sürdürülebilir bir şey değil.

Bir insan niye büyük metropole geçmez? Geçim kaygısı. Niye köyleri kırsal boşaltır? Yaptığı işten yeterince kar etmiyordu. Konuşmacılar söyledi, iki neden: Televizyon ve internet. O şehirdeki şartların bir kısmını köye taşıyabilirsek orada kalarlar insanlar.

Deprem döneminde tartıştık: Kahramanmaraş tekstil merkezi. Maraş'ta binalar yapılacak. Bir de 30 bin kişilik tekstil kent kuralım. Urfa'da un-bakliyat işi onu, Hatay'da yapılacaksa naranciyeyi... Ekonomi Gazetesi aracılığıyla bu tür kentlerin oluşturulması ve gençlerin gelmesi için yapmamız lazım.

Mazıdağ'nda bir fabrika var. Güzel sosyal tesisler, lojmanlar yapılmış. Genel Müdürü söyledi Diyarbakır'a hafta sonları servis kaldırılıyor eğlenmeye gidenleri götürün-getiriyor. Böyle daha geniş bir perspektifte bakmak lazım değil.

Dünyanın en büyük komünist ülkesi Çin, diyor ki "Duvarları yıkn." En büyük kapitalist ABD Meksika'ya duvar örüyor. Biz Güneydoğu sınırımıza duvar örüp NATO'daki yerimizi kesinleştiriyoruz ama Türkiye serbest pazar ekonomisini bütün kurallarıyla işletmek durumunda. Mesela, dalgalı kur diyoruz ama uygulanmıyor. Aslında yıl sonu bana 50-52 TL deseler daha rahat edeceğim.

Biz kamuyu 3 yerde istiyoruz, 3D diyoruz: Düzenleme, destekleme ve denetleme. Kamunun bu düzenleyici ve denetleyici etkisinin, kamusal alandaki eksikliğinin bu serbest pazar ekonomisindeki açıklarının da vergi kaybı ile ilgili oluşan orantısızlıkların da nedeninin denetim eksikliğinden kaynaklandığını dolayısıyla kamu özel sektör işbirliğinin üniversitelerle birlikte olması gerektiği şartı var. Efendim bir de haddim olmayan Ekonomi tarifi ile ilgili.

Maruf BUZUGUL, Hüseyin GÖKÇE, Mehmet KAYA / ANKARA

**ANKARA EKONOMİ
ZİRVESİNDE ÖNE
ÇIKAN ÖNERİLER**

**SANAYİ: SANAYİ DAHİL TÜM EKONOMİ
SİSTEMİ YENİDEN YAPILANDIRILMALI**

**TİCARET: VERGİDE TEK
ORANLI SİSTEME GEÇİLMELİ**

**TARIM: SİGORTALI İNEK SAYISI SİGORTALI İNSANIN
4 KATI, TARIMDA İNSANA DESTEK VERİLMELİ**

ALVES SPONSORLUĞUNDAKİ ZİRVEDE TÜRKİYE EKONOMİSİ MASAYA YATIRILDI

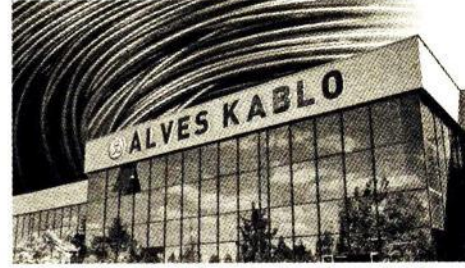
Sanayi, ticaret, tarım ve gıdada kamu-özel işbirliği güçlendirilmeli

Kamu, iş dünyası ve akademiye aynı platformda buluşturarak Ankara Ekonomi Zirvesi'ne ana sponsor olarak destek veren Alves Kablo, organizasyondaki güçlü kurumsal duruşuyla dikkat çekti. Zirvede Alves Kablo Genel Koordinatörü Cevat Yörür, Ankara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Av. Doç. Dr. Duhan Kalkan'a plaket takdim etti.

EKONOMİ Gazetesi tarafından düzenlenen ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) ev sahipliğinde gerçekleştirilen Ankara Ekonomi Zirvesi, kamu yöneticileri, iş dünyasının temsilcileri, akademisyenler ve sektör profesyonellerini bir araya getirdi. Zirvenin ana sponsorluğunu üstlenen Alves Kablo, organizasyona verdiği destekle Ankara'nın üretim, teknoloji ve sanayi vizyonuna katkısını bir kez daha ortaya koydu.

Bölgesel kalkınma hedefleri

Ankara Ticaret Odası Başkanı Gürsel Baran, **Ankara Sanayi Odası** Başkanı **Seyit Ardicı** ve Ankara Ticaret Borsası Başkanı Faik Yavuz'un katıldığı zirvede, sanayi, ticaret, tarım ve gıda sektörlerinin geleceği masaya yatırıldı. Zirvenin açılışının ardından gerçekleştirilen Sanayi Oturumu'nda, Ankara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Av. Doç. Dr. Duhan Kalkan, **Ankara Sanayi Odası** Genel Sekreteri Prof. Dr. Mehmet Cansız ve ODTÜ İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erol Taymaz,

Türkiye'nin sanayi politikaları, üretim gücü ve bölgesel kalkınma hedeflerini değerlendirdi. Program kapsamında Alves Kablo Genel Koordinatörü Cevat Yörür, Ankara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Av. Doç. Dr. Duhan Kalkan'a günün anısına plaket takdim etti. Plaket töreni, Alves Kablo'nun zirveye verdiği desteğin ve kamu-özel sektör iş birliğine sunduğu katkının simgesi olarak öne çıktı.

Geleceğe yönelik stratejiler ele alındı

Ankara Ekonomi Zirvesi boyunca gerçekleştirilen oturumlarda sanayi, ticaret, tarım ve gıda sektörlerinin mevcut durumu ile geleceğe yönelik stratejiler değerlendirilirken, kamu ile özel sektör arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik mesajlar verildi. Ana sponsor olarak organizasyonda yer alan Alves Kablo ise Türkiye'nin üretim gücüne, sanayisine ve ekonomik kalkınma vizyonuna verdiği desteği bir kez daha ortaya koydu.

ASO'dan savunma önerisi

Ankara'nın ekonomik anlamda gelişimi ve sorunlara ilişkin çözüm önerileri masaya yatırıldı.

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardıç, savunma sanayinde oluşan teknolojik birikimin diğer alanlara da aktarılması gerektiğini vurgulayarak, "Savunmada biriken bu teknoloji sağlıktan yeşil enerjiye, akıllı tarımdan sivil üretimin bütününe akmalıdır"

Ankara ekonomisi zirvede konuşuldu

✓ ATO Başkanı Gürsel Baran, "Yüksek hızlı tren ağlarının, otoyolların ve dünyaya açılan kapımız olan Esenboğa Havalimanı'nın kesişim noktasında, güçlü bir lojistik üs konumundayız" dedi.

✓ ASO Başkanı Seyit Ardic, "Savunmada biriken teknoloji, sağlıktan yeşil enerjiye, akıllı tarımdan sivil üretime akmalı. Bunu sağlık endüstrisine taşıyacak bir başkanlık kurulmalı" dedi.

ANKARA, AA

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran, Ankara'nın, yüksek hızlı tren ağları, otoyolları ve dünyaya açılan kapı olan Esenboğa Havalimanı'nın kesişim noktasında, güçlü bir lojistik üs konumunda olduğunu belirterek, "Yakın zamanda hayata geçecek Esenboğa metro projesi, ulaşımındaki gücümüzü daha da pekiştirecek" dedi.

Ankara Ekonomi Zirvesi, ATO Başkanı Baran, Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic ve Ankara Ticaret Borsası (ATB) Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz'un katılımlıyla, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurum'unda (BTK) başladı.

Baran, burada yaptığı konuşmada, Ankara'nın, nitelikli insan kaynağı, yüksek yaşam kalitesi ve eğitim altyapısıyla Türkiye'nin beşeri kalkınmada zirve şehri olduğunu söyledi. Başkent'in organize sanayi bölgeleri, teknokentleri, AR-GE ve tasarım merkezleriyle geleceğin ekonomisini bugünden inşa ettiğine işaret eden Baran, "Savunma ve havacılık sanayi başta olmak üzere, medikal, yenilenebilir enerji ve iş makineleri kümelennmeleriyle uluslararası arenada rekabet gücü son derece yüksek bir şehriz." diye konuştu.

Ankara'nın, dünyanın dört bir yanından gelen binlerce gence sunduğu eğitim imkanlarıyla, geleceğin liderlerini yetiştirdiğini söyleyen Baran, şehrin ticaret ve sanayideki muazzam gelişiminin, son yıllarda kültür, sağlık, kongre ve fuar turizmiyle de taçlandığını bildirdi. Şehrin kültürel mirası ve sahip olduğu jeotermal zenginliği ilişkin bilgi veren Baran, şu değerlendirmede bulundu:

"Yüksek hızlı tren ağlarının, otoyolların ve dünyaya açılan kapımız olan Esenboğa Havalimanı'nın kesişim noktasında, güçlü bir lojistik üs konumundayız. Yakın zamanda hayata geçecek Esenboğa metro projesi, ulaşımındaki gücümüzü daha da pekiştirecek. Temmuz ayında gerçekleştirilecek NATO ve Eylülde yapılacak Türk Devletleri Teşkilatı Zirveleri vesilesiyle, dünyanın dört bir yanından devlet başkanlarını,

Gürsel Baran

Seyit Ardic

'Susuz tarıma uygun ürünlere yönelmemiz şart'

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz ise Ankara'nın sadece bir idari merkez değil, aynı zamanda tarımsal üretim kapasitesiyle stratejik bir merkez olduğunu, kentin tarımsal potansiyelinin teknoloji ve doğru planlamayla daha da artırılabilirliğini söyledi. Başkent'in yüz ölçümü ve sahip olduğu tarım arazilerine ilişkin bilgi veren Yavuz, şehrin hububat, bakliyat, yem bitkileri ve hayvancılıkta Türkiye'nin önde gelen üretim merkezlerinden biri olduğuna dikkati çekti.

Dünyada yaşanan jeopolitik krizler, iklim değişikliği ve pandemilerin gıda ve arz güvenliğinin kritik önemini bir kez daha gösterdiğini bildiren Yavuz, "Bugün tarım,

yalnızca geleneksel yöntemlerle değil, veri, yapay zeka, sensör teknolojileri ve hassas tarım uygulamalarıyla şekilleniyor. Daha az suyla daha fazla üretim yapmak, maliyetleri azaltmak artık bir tercih değil, zorunluluktur. Türkiye'nin ve özellikle Başkentimizin, bu düşümden geri kalmaması gerekir. İklim değişikliği ve kuraklık riski altında olan Ankara'da suyun kıymetini çok iyi bilmeliyiz. Az su tüketen, susuz tarıma uygun ürünlere yönelmemiz şart." ifadelerini kullandı.

Yavuz, tarım sektörünün karşı karşıya olduğu sosyolojik tehlikelere de değinerek, köyden kente göçün durdurulması için yeni stratejiler geliştirilmesi gerektiğini vurguladı.

Gençlerin kent yaşamının sunduğu imkanları köylerde de aradığını belirten Yavuz, şunları kaydetti:

"Eğer biz kentteki yaşamın bir kısmını, eğitim ve sağlık gibi olanakları köylere götürmezsek, köyde genci tutamayız. Şu an tarımda çalışan nüfusumuzun yaş ortalaması, 59-60'ı buldu. 10 sene sonra üretecek insan bulmakta zorlanacağız, bu duruma karşı acilen tedbir almamız gerekiyor."

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu da zirveye tebrik ve teşekkür mesajı ilettili.

Öte yandan, zirve kapsamında "Ticaret", "Sanayi" ile "Tarım ve Gıda" başlıklı paneller de gerçekleştirildi.

heyetleri ve uluslararası basını ağırlayacak Ankara'nın, küresel ölçekte görünürlüğü daha da artacak."

'Outlet Köyü'nün kurulmasını öneriyoruz'

Baran, şehrin mevcut başarılarını artırmak için Ankara'da serbest bölge kurulması gerektiğine değinerek, serbest bölgelerin ihracatın artırılmasında ve uluslararası yatırımların çekilmesinde önemli görev üstlendiğini anlattı.

Ankara'nın lojistik üstünlüğü, üniversiteleri, teknokentleri ve sanayi altyapısıyla serbest bölge için Türkiye'deki en doğru adres olduğunu belirten Baran, şöyle devam etti:

"Ankara'nın ekonomik gelişimi için turizm potansiyelini de geliştirmemiz gerekiyor. 2026'da Türk Dünyası Turizm Başkenti unvanını taşıyan Ankara, artık turizmde de yeni bir hikaye yazmalıdır. Bunların yanı sıra yerli ve

yabancı turistlerin şehirde daha fazla zaman geçirmesini sağlayacak yeni çekim merkezlerine ihtiyacımız var. Bir noktada, Avrupa'nın birçok ülkesinde başarıyla uygulanan 'Outlet Köyü'ni şehrimizde de kurulmasını öneriyoruz."

Baran, Ankara'nın bugün ticaretten sanayiye, tarımdan sanata kadar her alanda gelişime ve başarılı bir şehir olmasına karşın kentin potansiyelinin mevcut başarılarından çok daha büyük olduğunu vurguladı.

'Savunmada biriken tecrübe başka sektörlerle akmalı'

ASO Başkanı Ardic da Ankara'da güçlü sanayi altyapısı, üniversiteler, teknoparklar, AR-GE merkezleri ve yetişmiş insan kaynağı bulunduğunu belirterek, Başkent'in sanayi, ticaret ve tarımı tek çatıda birleştiren bir "üretim aklı" olduğunu söyledi. Yeni teşvikler değil, üretim

olduğuna dikkati çeken Ardic, geçen yıl 18,5 milyar dolarlık ihracatla, Türkiye'nin en fazla ihracat yapan ikinci ili olduklarını aktardı. Bu ihracatın yüzde 13'ünün, yüksek teknoloji ürünlerden oluştuğunu ifade eden Ardic, dünyanın en büyük 100 savunma sanayi firmasından 5'inin Ankara'da üretim yaptığını bildirdi. Savunma sanayisinin etkisiyle yazılımdan yapay zekaya, hassas üretimden ileri malzemeye kadar muazzam bir mühendislik birikimi oluştuğunu dile getiren Ardic, şunları söyledi:

"Savunmada biriken bu teknoloji, sağlıktan yeşil enerjiye, akıllı tarımdan sivil üretimin bütününe akmalıdır. Bunu öncelikle sağlık endüstrisine taşıyacak yetkili bir başkanlık kurulması önerimizi de bu bakış açısıyla değerlendirdiriyoruz. Dört organize sanayi bölgemizin yer aldığı Temelli Sanayi Havzası'nda, ASO Teknoloji Üssü'nü kuruyoruz. 440 bin metrekare kapalı olmak üzere, 1 milyon metrekare alanda konuşulacak projemizde Ankara'nın gelecek nesil üretim düzenini inşa edeceğiz. ASO Teknoloji Üssü, savunmada biriken teknolojiyi, üniversitelerin araştırma gücünü, girişimciliği ve sanayinin üretim kabiliyetini aynı çatı altında buluşturacak. En önemlisi, genç beyinleri Ankara'da tutacak. ASO Teknoloji Üssü tam kapasiteye ulaştığında, yıllık ihracatımıza yaklaşık 1,5 milyar dolar katkı sağlaması, 18 bin nitelikli istihdam oluşturmaması ve 800'den fazla firmaya ev sahipliği yapmasını öngörüyoruz. İkinci projemiz, ASO Ankara Serbest Bölgesi. Ankara Kalkınma Ajansı ile birlikte, mülkiyeti Odamıza ait 4,2 milyon metrekare alanda kuruyoruz. Yaklaşık 200 firma, 40 bin kişilik istihdam ve yıllık yaklaşık 4 milyar dolar ihracat katkısı hedefliyoruz. Bu iki proje ayrı ayrı değil, birbirini tamamlayarak çalışacak, biri teknolojiyi üretecek, diğeri onu küresel pazara taşıyacak. Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılımı Ankara'yı yalnızca yönetimin değil üretimin, teknolojinin ve girişimciliğin de başkenti yapacağız."

SAVUNMANIN KALBİ ANKARA

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, **Ankara** Ekonomi Zirvesi'nde yaptığı konuşmada, "**Ankara** savunma sanayinin kalbi oldu. Büyük kuruluşlarımız burada kümelenme modeli oluşturdu" dedi.

ANKARA (İHA) - Ticaret Bakanı Ömer Bolat, "Ankara savunma sanayinin kalbi oldu. Büyük kuruluşlarımızın hepsi burada ve kümelenme modeli oldu savunma sanayinde **Ankara**'da" dedi.

Ankara Sanayi Odası (ASO), **Ankara** Ticaret Odası (ATO) ve **Ankara** Ticaret Borsası ve Ekonomi Gazetesi iş birliğinde **Ankara** Ekonomi Zirvesi, düzenledi. Ticaret Bakanı Ömer Bolat ve iş dünyasından birçok sektör temsilcisinin katılım sağladığı zirvede, 'Ticaret, Sanayi ve Tarımın Ortak Geleceği' odağında **Ankara** ve Türkiye ekonomisi değerlendirildi. Zirvede, Sanayi, Ticaret, Tarım Ve Gıda panellerle **Ankara**'nın ekonomik anlamda gelişimi ve sorunlara ilişkin çözüm önerileri masaya yatırıldı.

Burada bir konuşma gerçekleştiren Bakan Bolat, Ticaret Bakanlığı olarak birinci görevlerinin dış ticarette istikrarlı bir yapıyı korumak ve ilerletmek, ihracatı artırmak, ithalatı makul seviyelerde tutabilmek ve dış ticaret dengesizliklerinin ekonomide para döviz piyasalarında herhangi bir dengesizliğe meydan vermemesini sağlamak olduğunu söyledi.

"ANKARA SAVUNMA SANAYİNİN KALBİ OLDU"

Ankara'nın savunma sanayisinde önemli bir kümelenme oluşturduğunu belirten Bolat, "**Ankara** savunma sanayinin kalbi oldu. Büyük kuruluşlarımızın hepsi burada ve kümelenme modeli oldu savunma sanayinde **Ankara**'da. Türkiye'nin her

tarafına bu anlamda merkez olarak işveren, iş dağıtan bir merkez haline dönüştü. Hem imalat yapıyor hem alt firmalara işler dağıtıyor. Bu anlamda da savunma sanayinin lokomotif haline geldi ki savunma sanayimiz 10 milyar dolarlık bir büyüklüğe geçen yıl son itibarıyla ulaştı. Bu yıl da ilk beş ayda yüzde 29 bir artış sağladı.

Savunma sanayisinin geçen yıl 10 milyar dolarlık büyüklüğe ulaştığını, bu yılın ilk beş ayında ise yüzde 29 büyümeye kaydedildiğini söyledi.

Ankara'nın Türkiye ekonomisindeki yerine ilişkin değerlendirmelerde bulunan Bolat, nüfusun yüzde 7'sinin **Ankara**'da yaşadığını, deprem sonrası yaklaşık 800 bin kişinin kente yerleştiğini belirtti.

Bolat, **Ankara**'nın kişi başına gelirden Türkiye üçüncüsü olduğunu, faaliyet bazlı ihracatta ise 13 milyar 50 milyon dolarla altıncı sırada yer aldığını ifade etti.

Ankara'nın sanayi, Ar-Ge, teknoloji geliştirme merkezleri, üniversiteleri ve bilişim altyapısıyla stratejik üretim ve ticaret üssü konumuna ulaştığını kaydetti.

Konuşmasının sonunda birlik ve beraberlik vurgusu yapan Bolat, "Başka bir Türkiye yok. Bu vatan hepimizin kardeşçe, milletçe, omuz omuza dayanışma içinde zorluklar ve felaketler olduğu dönemde nasıl hemen birleşiyorsak normal zamanlarda da birbirimize olan sevgiyi, saygıyı, muhabbeti koruyarak geleceğe emin adımlarla yürüyeceğiz" ifadelerini kullandı.

Çin Nükleer Topluluğu ile ASO'dan işbirliği

AYDINLIK / ANKARA

ANKARA Sanayi Odası eşgüdümünde faaliyet gösteren Nükleer Sanayi Kümelenmesi (ASO NÜKSAN) ile Çin Nükleer Topluluğu (Chinese Nuclear Society-CNS) arasında nükleer enerji alanında işbirliğini güçlendirecek Mutabakat Zaptı imzalandı.

'NÜKLEER İŞBİRLİĞİ GÜÇLENECEK'

12. Nükleer Santraller Zirvesi kapsamında imzalanan anlaşmayla Türkiye ile Çin arasında nükleer enerji alanındaki kurumsal iş birliğinin geliştirilmesi, bilgi ve tecrübe paylaşımının artırılması ve iki ülkenin nükleer ekosistemleri arasında sürdürülebilir iş birliklerinin güçlendirilmesi amaçlanıyor.

Mutabakat Zaptı'na **Ankara Sanayi Odası** Genel Koordinatörü Prof. Dr. Yavuz Cabbar ile Çin Nükleer Topluluğu Başkan Yardımcısı ve Genel Sekreteri Jianqiao Liu imza attı.

Anlaşma kapsamında küçük modüler reaktörler (SMR) dahil yeni nükleer santral projelerine yönelik çevrimiçi ve yüz yüze toplantılar, sanayi diyalogları ve seminerler düzenlenmesi öngörülüyor.

Taraflar ayrıca nükleer eğitim, insan kaynağının geliştirilmesi ve uzman desteği konularında işbirliği yapacak. Teknik bilgi paylaşımının artırılması ve karşılıklı mutabakatla yeni iş birliği alanlarının oluşturulması da anlaşmanın hedefleri arasında yer alıyor.

AKKUYU NGS'DE YERLİ SANAYİYE 12 MİLYAR DOLARLIK DEV KATKI

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Akkuyu NGS'de yerli firmalarla 12 milyar dolarlık iş hacmine ulaşıldığını ve bu yıl ilk elektriğin üretileceğini açıkladı. Zirvede konuşan Genel Müdür Vekili Salih Sarı, "Türkiye için nükleer enerji, arz güvenliği, ithal kaynaklara bağımlılığın ve karbon emisyonunun azaltımı, yüksek teknoloji gelişimi, güçlü sanayi ekosistemi, nitelikli yeni işgücü ve enerji bağımsızlığı açısından bir zaruriyettir" diyerek Sinop ve Trakya projeleri için de görüşmelerin sürdüğünü belirtti.

Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde (NGS) yerleştirme alanında 12 milyar dolar iş hacmiyle önemli bir seviyeye ulaşıldı. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Nükleer Enerji ve Uluslararası Projeler Genel Müdür Vekili Salih Sarı, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Süleyman Demirel Kültür Merkezi'nde düzenlenen 12. Nükleer Santraller Zirvesi'ndeki (NPPES) konuşmasında, Türkiye için nükleer enerjinin arz güvenliği, ithal kaynaklara bağımlılığın ve karbon emisyonunun azaltımı, yüksek teknoloji gelişimi, güçlü sanayi ekosistemi, nitelikli yeni işgücü ve enerji bağımsızlığı açısından bir zaruriyet olduğunu söyledi.

AKKUYU'DA İLK ELEKTRİK BU YIL ÜRETİLECEK

Türkiye'nin 2035'e kadar 7,2 gigavat, 2053'e kadar ise 20 gigavat nükleer kapasite hedefini anımsatan Sarı, "Bunun yanı sıra, nükleer enerjinin her alanında kendi kendine yeten bir ülke olma yolunda, araştırma, sanayi, insan kaynağı, yakıt çevrimi, test ve sertifikasyon alanlarında da somut adımlar atmaya devam edeceğiz" diye konuştu.

Sarı, Akkuyu NGS'de 1'inci ünitenin inşaat işlerinin neredeyse tamamlandığına, test süreçlerinin devam ettiğine dikkati çekerek, şunları kaydetti:

"Diğer üç ünitenin inşaat ve montaj çalışmaları, sahadaki 25 bin çalışmamızın katkılarıyla, planlandığı şekilde sürdürülmektedir. Bu hummalı çalışmalar sonucunda, bu yıl içinde Akkuyu santralimizden ilk elektrik üretimini gerçekleştirmeyi hedefliyoruz. Akku-

Ankara Sanayi Odası ve Nükleer Sanayi Derneği tarafından düzenlenen 12. Nükleer Santraller Zirvesi (NPPES), "Yeni Nükleer Çağ" temasıyla İstanbul'da başladı. Bugün sona erecek dev organizasyonda, Türkiye'nin net sıfır hedefleri doğrultusunda Akkuyu, Sinop ve Trakya nükleer projelerindeki son gelişmeler ile uluslararası iş birliği fırsatları masaya yatırılıyor.

yu'ya ek olarak, biri Sinop ilimiz ve diğeri Trakya bölgemizde iki konvansiyonel nükleer santral projemizi daha hayata geçirmeye yönelik de çalışmalarımız devam ediyor."

Sinop sahasının yatırıma hazır hale getirildiğini, Trakya sahasında ise uluslararası standartlar gözetilerek saha etütlerinin devam ettiğini aktaran Sarı, "Akkuyu projemizde edindiğimiz yerli sanayi katkısı ve insan kaynağı gelişimini bu projelerde daha ileri bir seviyeye taşımayı hedefliyoruz" ifadelerini kullandı.

Sarı, Akkuyu NGS'de yerleştirme alanında önemli bir seviyeye ulaşıldığını belirterek, "Bugün itibarıyla Akkuyu'da 300'den fazla yerli firmamız inşaat, malzeme ve ekipman tedariki ile test, sertifikasyon ve mühendislik hiz-

metlerinde yer almakta olup, yaklaşık 12 milyar ABD doları iş hacmine ulaşmıştır. Bakanlığımız, kurduğu Nükleer Enerji Tedarikçi Bilgi Sistemi (NETBİS) ile nükleer sektörün ihtiyaçları doğrultusunda sanayimizin kapasite ve kabiliyetlerini değerlendirmeye devam etmekte, firmalarımızı yerli ve yabancı yatırımcılar nezdinde görünür kılmakta ve yurt içi ve yurt dışı nükleer tedarik zincirlerine entegrasyonlarını sağlamaktadır" dedi.

TÜRKİYE'NİN İLK NÜKLEER TEKNOPARKI İTÜ'DE KURULACAK

İTÜ Rektörü Prof. Dr. Hasan Mandal da Türkiye'nin ilk nükleer teknoparkının İTÜ'de kurulacağını dile getirerek, "Bu bizim için büyük bir heyecan ama daha da fazlası önemli bir sorumluluk" dedi.

Mandal, Türkiye'de nükleer sektörünün gelişimi için ekosistemdeki tüm paydaşları kapsayan Nükleer Teknoloji Araştırma Merkezinin kurulması çalışmalarının önemine dikkati çekti.

TÜRK SANAYİSİ KÜRESEL NÜKLEER PAZARA HAZIR

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic da Türkiye'nin nükleer tedarik zincirlerinde söz sahibi bir ülke olmayı hedeflediğini belirterek, "Bu hedefin tek bir yolu var, güçlü, hazırlıklı ve belgelanmış bir yerli sanayi" ifadesini kullandı.

Ardic, ASO olarak Türkiye'nin ilk nükleer sanayi kümelenmesi NÜKSAK'ı 2017 yılında kurduklarını belirterek, "O günden bu yana tek bir hedefe odaklandık, bir Anadolu firmasının ürettiği parçanın dünyanın en zorlu kalite standartlarını taşıyan bir nükleer santralin içinde yerini alabilmesi" diye konuştu.

Nükleer Sanayi Derneği (NSD) Başkanı Alikaan Çiftçi ise Akkuyu NGS'deki yerleştirme hacminin yalnızca ekonomik bir büyüklük değil, uluslararası nükleer kalite standartlarını karşılayabilen Türk sanayisinin somut bir referansı olduğunu belirterek, "El Dabaa'da, Hinkley Point C'de ve farklı uluslararası projelerde Türk firmalarını görmeye başladık. Bunlar önemli ilk adımlardır" diye konuştu.

Uluslararası paydaşlara da çağrıda bulunan Çiftçi, "Türk sanayisi artık yalnızca Türkiye'deki nükleer projelerin değil, bölgesel ve küresel nükleer değer zincirinin güvenilir üretim, tedarik ve teknoloji ortağı olmaya hazırdır" dedi.